

“Els marbres que hem trobat a Piazza Armerina aquí no els trobarem enlloc”

Entrevista a Sergi Llambrich i Carla Pedrola, alumnes del segon curs del màster

“Els marbres que hem trobat a Piazza Armerina, aquí no els trobarem enlloc”

Aquests dos estudiants del segon curs del **Màster oficial interuniversitari en Arqueologia Clàssica**, tots dos llicenciats en Història de l'art, han treballat en la campanya d'excavació 2012 a la vil·la tardoantiga del Casale (Piazza Armerina, Sicília). Els ha dirigit el professor Patrizio

Pensabene de la Universitat de Roma “La Sapienza”, i han tingut de companys estudiants d'aquesta universitat i d'altres universitats italianes, a més d'alumnes de la Universitat de Cadis i Sevilla.

Excavació de la pars fructuraria. (Foto: S. Llambrich)

Què heu fet les tres setmanes que heu estat en aquest jaciment?

Excavar! És a dir, col·laborar en la campanya d'aquest estiu a la vil·la del Casale. Treballàvem a l'anomenada *pars fructuaria*, perquè la *pars urbana* ja es va excavar a mitjans del segle XX i està museïtzada.

Com estàveu organitzats?

Érem uns 40, repartits en 6 sectors, amb un director per sector i el director general, el professor Pensabene, que com a únics representants del màster de l'ICAC ens va tractar molt bé i ens va permetre fer una visita especial a tota la vil·la.

Com era el dia a dia?

Ens hi posàvem a les 7 del matí i plegàvem a 4 de la tarda. Excavàvem, documentàvem, siglàvem material... Podies fer de tot. Eren moltes hores de feina, però quan surten coses boniques i t'emociones, el temps passa volant!

Què heu trobat?

En el sector on era el Sergi restes romanes molt interessants! Mosaics, una llinda de 2,5 metres feta de plaques de marbre reaprofitat, plaquetes de revestiment de marbres de colors, una placa de marbre decorada amb relleu tipus fris decorat, columnes (les columnes, de fet, ja les van trobar a la campanya anterior), monedes...

Gran letrina de la vil·la del Casale. (Foto: S. Llambrich)

Però no dèieu que era la *pars fructuaria*?

Sí, l'excavació està plantejada com l'excavació de la *pars fructuaria*, però en les dues o tres últimes campanyes ja s'ha vist que és una zona de termes, i a més superluxoses. No s'ha trobat cap estructura vinculada a la producció de vi, per exemple.

Com s'explica?

No s'explica. Hi ha teories. Com que és a uns 50 metres de la vil·la gran, una teoria diu que eren termes que pertanyien a la persona que tenia cura de la propietat.

Us sembla versemblant?

Sí, pel fet que s'han trobat motius ens els mosaics, unes ondulacions, que són iguals a la vil·la gran, i per tant sembla que hi ha una emulació, i una unitat entre elles. Però hi ha molt per investigar, perquè del propietari mateix no se'n sap res, tot i que seria lògic que pertanyés a l'esfera imperial. Però no hi ha inscripcions que permetin esbrinar-ho. Heu parlat de marbres reaprofitats.

Com és que una vil·la tan sumptuosa es construís així?

Tampoc no se sap, però, en efecte, un dels elements més importants de la vil·la és el reaprofitament. Tota ella va ser feta amb material aprofitat.

Com ho sabeu?

Es veu! Hem trobat motlures en plaques de marbre que no lligaven amb les plaques del costat, o plaques decorades posades al revés (aquestes estaven a la vil·la gran, no les vam trobar nosaltres), per la part llisa.

Com valoreu l'experiència?

Fabulosa, una passada, hi tornariem ara mateix! Hem fet molta pinya sobretot amb el grup dels espanyols, i el que hem trobat no ho trobaràs enlloc, per quantitat i variabilitat de troballes. Aquí costa molt, per exemple, trobar marbres, i allà era un no parar: portasanta, verde antico... Ah, i només per l'alçada dels murs ja quedés parat. Saps què és que t'arribi l'ombra d'una paret romana de 2 metres d'alt? Doncs no...

Era la vostra primera excavació?

Per sort no, que ens hauríem pensat que totes són així! Hem anat de menys a més: vam començar en un jaciment de l'època del bronze a Mallorca, on només sortien ossos, i aquest any hem estat al jaciment romà de Sant Pau de Riu-sec i a la ciutat romana de Iesso (Guissona).

Ara ja podeu dir que heu excavat en una de les vil·les romanes més importants de Sicília.

Sí, i la més important del món pel que fa a mosaics conservats! Sicília era el graner de Roma, una terra de grans latifundis, i aquesta era una de les moltes vil·les que explotaven grans extensions de camps.

Retrats i entrevista de Carme Badia i Puig

Vegeu també **aquesta entrevista** a la web Romanorum Vitae a Ada Lasheras, també alumna del **Màster oficial interuniversitari en Arqueologia Clàssica**.